

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Quomodo omnia tradita?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

splendore; cordium hic nobilitas & modestia sufficiunt. Voluit igitur Deus hoc indicare, fidem non ingeniorum, acuminis, prudentiæ, potentie munus esse, sed diuinæ misericordiæ. Non obstat humilis prudentia, non Deum timens scientia, non potentia se Deo submittere, nec adiuuat stupor, aut ignorantia, sordisque & paupertas, sed tamen ex pauperibus plures eliguntur, plures diuitum pereunt. Quia plures habent pereundi causas: & pauperes Deus peccati liari fauore elegit.

Abcondere dicitur, quod non reuelauit. Hilar. in Psal. 137. Duplicem in confessione significationem esse in plurimis locis demonstrauimus: aut peccati nostri, aut laudationis Dei. Et hoc ita esse ex Euangelicis dictis promptum est noscere. Nam cum ait Dominus: Confiteor tibi Domine pater celi & terre, quia abscondisti haec a sapientibus & prudentibus seculi, & reuelasti ea paruulis, laudem Dei patri ob reuelata paruulis, quæ ignorata essent prudentibus constituitur: docens ideo absconsa ea esse his, qui prudentes viderentur, quia non secundum innocentiam paruulorum preceptis Euangelicis credidissent.

VERSVS 26.

Ita Pater: quoniam sic fuit placitum ante te.

QUESTIO I.

Qua causa repulsa & assumptionis?

§. 1. **C**Ræcè legitur *vel* *ὁ πατήρ*, nominandi casu pro vocandi Attice. Arist. in ranis. *ὁ πατήρ ἀνελθεῖ δ' ὁ γόγῳ, ὁ πατήρ ἡνὶ σὺν ἑαυτῷ.* Ita aliis quoque locis, ut in quo clamamus Abba Pater. singulari autem affectu Christus hoc patris beneplacitum approbat, & laudat.

Causa Dei voluntatis non est querenda.

§. 2. Cur alii reuelat, alii non, noli querere, beneplacitum est. Itaque damnantur Pelagiani, qui gratiam aiunt dari secundum merita, vel ex præiusto bono vsu liberi arbitrii. Augustinus Serm. 48. de tempore: Facti huius equitatem, Abscondisti sapientibus, confirmat Christus, voluntatis paternæ iudicio: Vide quam terribilis sit in consiliis Dominus. Disce humilitatis exemplum, nec tenere discutas superna dispensationis consilia. Cum dixit Christus: alii reuelauit, alii non, non mox rationem aliquam reddit: sed sic Deo placitum dixit, ostendens, iniustum esse non posse, quod placuit iusto.

Paruitati datur, quod sapientia negatur.

§. 3. An electio sit ex præiustis meritis, hoc loco disputant. Multi hoc loco vtuntur, ut ostendant, electionem ad gloriam non esse ex meritis præiustis. Verum hic agitur de electione ad gratiam, seu interna vocatione, ostensione mysteriorum, cui altera illa connexa est, sed non necessario ea ratione, qua prior. Deinde in his ipsis verbis, sapientibus & paruulis ratio continetur, cur hi eligantur, illi reiciantur, quia illi superbe sapientes, iudicantesque, hi deuoti paruuli, quamquam & paruitas illa ex donante est, & sapientia ingenii, sed abusus ex vitio. Nam reuera ratio hic continetur, dandi, & non dandi, quia paruuli, & quia sapientes. Paruitas tamen ipsa, seu primum beneficium est ex sola dantis voluntate.

§. 4. Porro ea de questione alio loco disputandum erit. Iren. l. 4. aduers. hæreses; Vnum Deum Christi patrem & mundi fabricatorem probat. Rursum Dominus noster Iesus Christus eundem hunc Patrem suum confitetur in eo quod dicit. Confiteor tibi Pater, Domine celi & terre. Quem patrem volunt nos audire, hi qui sunt Pandora peruersissimi Sophiste: Vtrumne Bythum, quem semetipsi sinxerunt; an matrem eorum; an virginem? An quem Marcionita, vel ceteri adinuenerunt Deum? Quem

quidem non esse Deum, per multa demonstrauimus. An (quod est verum) fabricatorem celi & terre, quem & Propheta prædicauerunt, quem & Christus suum Patrem confitetur, quem & Lex annunciat dicens: Audi Israel, Dominus Deus tuus, vnus est.

VERSVS 27.

Omnia mihi tradita sunt à Patre meo. Et nemo nouit Filium, nisi Pater neque Patrem quis nouit, nisi Filius, & cui voluerit Filius reuelare.

QUESTIO I.

Quomodo omnia tradita?

§. 1. **N**ON alienando, sed per æternam communionem, Ioan. 16. 15. Omnia quaecunque habet pater, mea sunt. Et si illi me contemnunt, & viam perbeculam mihi credentem, tamen & illi sub mea fute manu, & omni sua astutia eo peruenire non possunt, ut sine me vel patrem, vel me agnoscant.

Eo igitur ita dicuntur, ne quis filium patre inferiori suspicaretur, & ut vim habeat maiorem, quam v. 28. subiungit inuitatio, ut ad eum accedant, qui omnia a patre, à quo omnia expectare oporteat. Irenæus l. 4. omnia Christo tradita ab eo patre assenti, qui omnia creauit, non enim alius Deus mundi creator, alius Christi pater, sed vnus idemque, tradere enim ille tantum potuit, qui creauit. Tradidit autem humanitati gratiam, gloriam, Imperium, filio vel secundæ personæ improprie diuinitatem, sed generando. Sed Irenæum audiamus. Consequenter autem & Apostolus ait. Vnus Deus (inquit) Pater, qui super omnes & in omnibus nobis. Similiter autem & Dominus. Omnia mihi tradita sunt à Patre meo: manifeste ab eo qui omnia fecit. Non enim aliena, sed sua tradidit ei. In omnibus autem nihil subtractum est & propter hoc idem est iudex viuientium & mortuorum, habens clauem David: aperit, & nemo claudit: claudit & nemo aperit. Nemo enim alius poterat nec in celo, nec in terra, nec sub terra aperire paternum librum, nec videre eum, nisi agnus qui occisus est, & sanguine suo redemit nos: ab eodem qui omnia verbo fecit, & sapientia adornauit, accipiens omnium potestatem, quando verbum caro factum est, ut quemadmodum in celis principatum habuit verbum Dei, sic & in terra habet principatum: quoniam homo iustus, qui peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. Principatum autem habet eorum, quæ sub terra sunt, ipse primogenitus mortuorum factus: & ut viderent omnia quemadmodum prodiximus, suum regem: & ut in carnem Domini occurrat paternæ lux, & à carne eius vita veniat in nos, & sic homo deueniat in corruptelam, circumdatus paterno lumine: & quoniam verbum, id est, Filius semper cum patre erat, per multa demonstrauimus.

§. 2. Omnia, comm. Hier. non elementa, sed hi qui per filium accessum habuerunt ad patrem. Beda quoque omnes homines, qui ad patrem accedunt, quod quidem suo modo probandum est. Nam de hominum salute præcipue agitur, nihilo tamen minus ad omnia, quæ per ipsum facta sunt, quæque per ipsum gubernantur, extendenda sunt verba. Omnia etiam à minimo puluisculo vsque ad summum angelum ei tradita sunt.

QUESTIO